



**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

NOTAT

15. marts 2022

Beretning om Tidsskrift.dk og ebooks.au.dk i 2021

Indhold

1: Introduktion	2
2: Tidsskrift.dk i 2021	2
2.1: Antal tidsskrifter, Open Access, download og DOI på tidsskrift.dk	2
2.2: Arbejdet med OJS-serveren i 2021	5
2.3: Gratis tjeneste, ny kontrakt og skærpede krav	5
2.4: Nationale og Internationale aktiviteter	6
2.5: Registrering af danske tidsskrifter i DOAJ	6
2.6: Tidsskrift.dk i 2022	7
3: ebooks.au.dk	8

1: Introduktion

I 2021 var arbejdet i forbindelse med Det Kgl. Biblioteks publiceringservice præget af en opgradering af Open Journal Systems (OJS) serveren og Open Monograph Press (OMP) serveren samt den løbende drift af de to servere.

Der blev udarbejdet en ny kontrakt til tidsskrifter, der skal udgive på tidsskrift.dk. Tjenesten blev gratis, samtidigt med at kravene til tidsskrifter, der kan optages på serveren, blev skærpede.

Samtidigt startede Det Kgl. Bibliotek i samarbejde med Aalborg Universitetsbibliotek, CBS bibliotek og Directory of Open Access Journals (DOAJ) et projekt for at få optaget flere danske Open Access (OA) tidsskrifter i DOAJ.

Den 1. juni blev Alexandra Fogtmann-Schulz tilknyttet driften af tidsskrift.dk og ebooks.au.dk. Den 31. december stoppede Niels Erik Frederiksen på Det Kgl. Bibliotek. Niels Erik Frederiksen arbejdede med OJS-serveren siden 2007 og var med til at starte og udvikle bibliotekets service på området.

2: Tidsskrift.dk i 2021

2.1: Antal tidsskrifter, Open Access, download og DOI på tidsskrift.dk

Serveren tilgængeliggjorde per 31/12 2021 175 tidsskrifter og årbøger (Tabel 1). Af disse havde 152 umiddelbar OA.

Tabel 1. Oversigt over tidsskrifterne 2021.

Oversigt	Antal
Tidsskrifter og årbøger på OJS-Serveren	175
Tidsskrifter og årbøger, der tilbød umiddelbar OA	152
Antal tidsskrifter med forsinket OA pga. abonnement	23
Antal Tidsskrifter med DOI	80

Siden 2007 har der været en konstant vækst i antallet af tidsskrifter, der findes på serveren. I Tabel 2 ses den samlede vækst.

Tabel 2. Antal tidsskrifter udgivet på serveren 2007-2021.

År	Antal Tidsskrifter	Antal Nye Tidsskrifter
2007	3	3
2008	14	11
2009	17	3
2010	28	11
2011	35	7
2012	46	11
2013	57	11
2014	67	10
2015	82	15
2016	106	24
2017*	133	27
2018	147	14
2019	151	4
2020	166	15
2021	175	9

* I 2017 fusionerede Det Kongelige Bibliotek og Statsbibliotekets to OJS-servere til den nuværende tidsskrift.dk.

Antallet af tilgængelige artikler og årbøger er i løbende vækst (Tabel 3). I 2021 kunne brugerne tilgå 97.049 artikler og årbøger.

Tabel 3. Antal artikler og årbøger på serveren¹.

År	Antal artikler
2018	84.690
2019	88.857
2020	93.024
2021	97.049

¹ I 2017 fusionerede Det Kongelige Bibliotek og Statsbibliotekets to OJS servere. Dette medførte, at der skulle slettes dubletter. For at udgå uklare data har vi valgt at bruge data fra 2018 og frem.

De udgivne materialer downloades i stadigt stigende grad (Tabel 4). I 2021 registrerede biblioteket 7.818.894 download og visninger på tidsskrift.dk.

Tabel 4. Download og visninger per år².

År	Download og visninger
2018	3.556.803
2019	4.994.201
2020	5.550.444
2021	7.818.894

For at tilbyde redaktionerne en tidssvarende service og forbedre synlighedsniveauet af artiklerne tilbydes redaktionerne at deres artikler kan få tilknyttet et Digital Object Identifier (DOI). Af nedenstående tabel (Tabel 5) fremgår det, at der løbende sker en stigning i antallet af visninger, der skyldes brug af DOI. Af de publikationer, der var tilgængelige i 2021, har 80 ønsket at få tilknyttet et DOI. I 2020 fik 73 tidsskrifter tildelt DOI'er.

Tabel 5. Artikler der er blevet henvist ved brug af DOI og nytildelte DOI'er³.

År	Henvisninger i alt per år	Nye DOI tilknyttet tidsskrift.dk per år	Nye DOI tilknyttet e-books.au.dk per år
2013*	108	0	0
2014	1.558	57	0
2015	5.617	432	99
2016	83.387	4.434	19
2017	120.976	2.018	34
2018	163.879	4.649	32
2019	217.293	4.742	68
2020	506.430	7.352	20
2021	936.748	2.372	21

² Normalt opgør Det Kgl. Bibliotek downloadtal over en længere periode. I 2017 fusionerede Det Kongelige Bibliotek og Statsbibliotekets to OJS servere. De to biblioteker brugte ikke samme opgørelsesmetode før fusionen. Derfor er der alene angivet data fra 2018 og frem.

³ Data er baseret på opgørelser fra vores udbyder af DOI'er. På grund af fusioner, overdragelse af opgaver samt ændringer hos leverandøren har det ikke været muligt at opgøre data præcist før 2017.

Som det fremgår af Tabel 5 har der løbende været en stigning i hvor mange gange et DOI har været brugt til at henvise til specifikke filer. I alt var der tilknyttet 25.965 DOI'er til OJS-serveren per 31/1 2021. Disse medførte 936.748 downloads og visninger, eller ca. 11% af alle downloads og visninger.

Der har tidligere været etableret et Advisory Board til serveren. Dette blev nedlagt i 2021 og forventes at blive reetableret i ny form i 2022.

2.2: Arbejdet med OJS-serveren i 2021

Ved siden af den almindelige drift har 2021 været præget af oversættelse og test af det nye system.

For at forberede opgraderingen af serveren er der foregået omfattende test af OJS-softwaren. Dette er sket i tæt samarbejde med IT-Udvikling og IT-Drift. I den forbindelse har der også været et tæt samarbejde med KB's kommunikationsafdeling, der har foretaget ændringer på tidsskrift.dk's hjemmeside for at tydeliggøre, at Det Kgl. Bibliotek driver tjenesten.

Der skete i 2021 ændringer i personalegruppen på grund af en pensionering. Alexandra Fogtmann-Schulz blev tilknyttet gruppen da Niels Erik Frederiksen stoppede på Det Kgl. Bibliotek. Dette medførte at der skulle bruges tid på oplæring, men det gav også mulighed for at vurdere fordelingen af arbejdsopgaver og gruppens interne kommunikation. Gruppen vil ved hjælp af teams, fællesdrevet og weblate sikre, at der sker en større videndeling samt sikre, at gruppen arbejder med en mindre grad af specialisering end hidtil.

2.3: Gratis tjeneste, ny kontrakt og skærpede krav

Der blev i 2021 udarbejdet en ny version af den kontrakt, som redaktionerne skal underskrive for at kunne udgive på serveren. Det var nødvendigt at ændre i kontrakten, da biblioteket besluttede at gøre tjenesten gratis for danske videnskabelige tidsskrifter. Den tidligere kontrakt indeholdt en række afsnit om betaling. Disse blev fjernet, og kontrakten blev i den sammenhæng gennemgået og opdateret.

For at sikre at der alene optages danske videnskabelige tidsskifter, blev der formuleret krav til tidsskrifter, der søger optagelse. Disse kan tilgås [her](#).

Hvis et tidsskrift, der er blevet optaget på tidsskrift.dk, tidligere er udkommet i en anden version, eksempelvis under et andet navn, kan disse versioner ligeledes optages på serveren.

2.4: Nationale og Internationale aktiviteter

Det Kgl. Bibliotek har opbygget et omfattende netværk omkring OJS-serveren. Netværket bidrager med erfaringer, der er med til at sikre en stabil drift og god service.

På det nationale niveau er der løbende kontakt til andre OJS-servere i Danmark. Kontakten er relativt uformel og havde i 2021 på agendaen at vedligeholde en fælles OJS mail samt DOAJ projektet. Se Afsnit 2.5: Registrering af danske tidsskrifter i DOAJ.

Internationalt er der etableret kontakt til det svenske OJS-netværk, hvor vi deltog i netværkets online møde i juni 2020. Ved siden af dette er Det Kgl. Bibliotek involveret i et uformelt netværk mellem den finske nationale OJS-server, den hollandske nationale og den nystartede svenske nationale OJS-server og en kommende norsk national OJS-server.

I forbindelse med etablering af en mulig norsk national OJS-server deltog Det Kgl. Bibliotek i møder med den norske gruppe, der skulle beskrive en national norsk server.

Det Kgl. Bibliotek beskrev servicen til NORDILL 2021 konferencen sammen med Antti-Jussi Nygård, Federation of Finnish Learned Societies; Jeroen Sondervan, Utrecht University Library, og Sofie Wennström, National Library of Sweden.

2.5: Registrering af danske tidsskrifter i DOAJ

I 2019 arrangerede KUB en såkaldt Innovationstur til Finland. I den forbindelse holdt Federation of Finnish Learned Societies flere oplæg om OA i Finland. Herunder et oplæg om et projekt

mellem DOAJ og Federation of Finnish Learned Societies om registrering af finske tidsskrifter i DOAJ.

Der blev i 2021 startet et lignende projekt i Danmark. Målet er at sikre, at danske tidsskrifter får øget synlighed men også for at styrke opmærksomheden om OA. Projektet omfatter Det Kgl. Bibliotek, CBS og Aalborg Universitetsbiblioteks OJS-servere. Per 31/12 2021 var 15 af tidsskrifterne fra tidsskrift.dk optaget i DOAJ. Af disse var 3 blevet optaget på grund af projektet. Flere forventes at blive optaget i 2022.

Projektet koordineres af Solveig Sandal Johnsen fra Det Kgl. Bibliotek. Projektgruppen bestod i 2021 af Steffen Lind Christensen og Anna Stegger Gemzøe fra Aalborg Universitetsbibliotek; Claus Rosenkrantz Hansen fra CBS samt Solveig Sandal, Jesper Boserup, Alexandra Fogtman-Schulz, Gertrud Stougaard Thomsen, Rie Karen Marie Iversen, Rasmus Rindom Riise og Kasper Bruun fra Det Kgl. Bibliotek.

De involverede tidsskrifter inviteres til en workshop, hvor DOAJ forklarer om optagelseskrav samt ansøgningsproceduren. Derefter tilbydes redaktionerne hjælp til at gennemføre en ansøgning.

Til projektet er der oprettet en fælles hjemmeside, der kan tilgås [her](#).

Projektet blev præsenteret kort til møde i OA netværket NAOF.

Oplægget blev holdt af Jesper Boserup Thestrup sammen med Karen Sofie Hytteballe Ibanez (fra DTU), Lise Baltzer og Michael Svendsen.

Endeligt blev projektet præsenteret med en poster på en intern workshop om Open Science i december 2021. Oplægget blev holdt af Rasmus Rindom Riise.

2.6: Tidsskrift.dk i 2022

Det Kgl. Bibliotek forventer stadig en vækst i antallet af tidsskrifter på serveren. Der er løbende kontakt til tidsskrifter, der vil

udkomme på serveren. Samtidigt er der flere interne forespørgsler om at udgive Det Kgl. Biblioteks samlinger på serveren. Der forventes en vækst på omkring 15 til 20 tidsskrifter og årbøger i løbet af 2022.

I 2022 skal serveren opgraderes til version 3.3, hvis udvikleren har en driftssikker version klar.

I forbindelse med DOAJ projektet vil biblioteket forsøge at udgive en artikel i Revy, præsentere en poster til Danske Fag-, Forsknings- og Uddannelsesbiblioteker vinterinternat 2022 og få optaget et case studie til LIBER 2022 konferencen.

3: ebooks.au.dk

Det Kgl. Bibliotek udgiver e-bøger på serveren <http://ebooks.au.dk/>. Målet med servicen er at tilgængeliggøre såkaldt "grå litteratur" fra Aarhus Universitet. Der udgives afhandlinger, tekniske rapporter, working papers mv., der er skrevet af ansatte ved Aarhus universitet.

Der var per 31/12 2021 udgivet 292 titler på serveren (se Tabel 6). Det vil sige, at der i 2021 blev udgivet 29 nye e-bøger.

Tabel 6. Antal udgivelser og download.

År	Nye E-bøger	E-bøger i alt	Download per e-bog	Download i alt
2015	102	102	29,54	3.013
2016	28	130	112,16	14.581
2017	38	168	170,83	28.699
2018	33	201	229,75	46.180
2019	31	232	363,75	84.390
2020	31	263	372,84	98.059
2021	29	292	343,47	100.295

Per 31/12 2021 var der blandt andet udgivet 141 rapporter, 81 Ph.d.-afhandlinger og 34 monografier. Som det fremgår af Tabel 6 blev teksterne i 2021 hentet 100.295 gange.

NOTAT

15. marts 2022

Side 9/9

I efteråret 2021 blev serveren opdateret. I 2022 skal det testes om Det Kgl. Bibliotek dermed kan gøre det muligt at tilknytte flere universiteter til tjenesten.

Alexandra Fogtmann-Schulz, Jesper Boserup Thestrup og Rie
Karen Marie Iversen